

Mededelingen van de
Antwerpse Mycologische Kring

verschijnt driemaandelijks
15 maart 1990

90.2

Editoriaal

F. Dielen

Dit nummer wordt opgedragen aan onze ere-voorzitter Louis Imler ter gelegenheid van zijn negentigste verjaardag.

Het is niet de bedoeling in enkele woorden het levensverhaal van Louis Imler neer te schrijven doch wel enkele belangrijke gebeurtenissen daaruit.

Louis Imler, pionier en bezieler van de mycologische wetenschap in het Antwerpse, werd op 28 maart 1900 te Antwerpen geboren.

Sinds zijn prille jeugd was hij geboeid door de levende natuur en al wat daar mee samenhang. De studie van de zwammen lag hem echter het meest aan het hart en die "sakerse duiveltjes" zoals hij ze meermaals noemde begonnen een belangrijke, ja zelfs een dominante rol, in zijn leven te spelen.

Met de meest eenvoudige vulgariserende werkjes die toen ter beschikking waren begon hij zijn mycologische studie. De oppervlakkige benadering voldeed hem echter niet en zijn ingesteldheid op perfectie leidde alras tot het aanschaffen van meer wetenschappelijke mycologische werken.

(vervolg blz. 90.2.43)

Inhoud

- 90.2.24 Pholiotina subnuda, een ongewone vondst uit het Hannecartbos. *A. de Haan*
90.2.27 Verspreiding van de Sombere fluweelboleet, Xerocomus porosporus Imler, in de provincie Limburg na 1970 *L. Lenaerts*
90.2.32 Over enkele opmerkelijke korstzwammen van Fort VII te Wilrijk. *H. De Meulder*
90.2.40 Boekennieuws en Oproep
90.2.41 Nieuwtjes uit de recente tijdschriften
90.2.44 Activiteiten van de AMK.

Pholiotina subnuda,
een ongewone vondst uit het Hannecartbos.

A. de Haan

Dat onze studiedagen aan de kust, ingericht door de Oostvlaamse Werkgroep voor Mycologie, in regel voor mycologische verrassingen zorgen zal niemand meer verwonderen. De meldingen in AMK Mededelingen van de laatste jaren bewijzen dit.

Ondanks het relatief klein aantal exemplaren per soort, te wijten aan de lange zeer droge periode, tekenden wij in een voorlopige lijst 325 soorten aan, aantal dat na controle van het vele naar huis meegenomen materiaal nog gevoelig zal toenemen.

Tussen deze vondsten ook nu weer een groot aantal interessante en door ons niet of slecht gekende soorten. Een kleine greep hieruit ter illustratie: *Diderma bahiense*, *Physarum dubium* bij de Myxomyceten; *Trichophaea pseudogregaria* en *Naemacyclus minor* bij de Ascomyceten; *Hygrocybe reai*, *Marasmius littoralis*, *Lepiota josserandii* en *L. kühneri*, *Psathyrella fusca* en *P. pseudocorrugis*, *Inocybe geophylla* var. *lateritia*, *Russula pelargonium* en *Phallus hadriani* bij de Basidiomyceten.

Hoewel ik het voornemen had tijdens deze studiedagen vooral *Psathyrella*'s te bekijken nam ik van een groepje *Conocybe*'s toch enkele nota's. Zij vielen op door hun helder gekleurde hoed en bijna witte, bepoederde steel. Microscopisch was de combinatie van clavate cheilocystiden en fijn ruwe sporen mij niet bekend. Hoewel er bij de volwassen exemplaren geen velumresten zichtbaar waren, verwezen de knotsvormige cheilocystiden en het goed ontwikkelde mediostratum (middenste laag van het trama) naar het genus *Pholiotina*. Hierin komt men met de monografie van Kühner (1935) uit op *Galera subnuda*, door hem als nieuw voorgesteld. Door latere splitsing in de verschillende genera is de geldige benaming voor onze vondst uit het Hannecartbos *Pholiotina subnuda* (Kühn.) Sing.

De exemplaren hebben volgende kenmerken:

Vindplaats: tussen riet, op drooggevalen moerassige plaats, Hannecartbos te Oostduinkerke, 3 november 1989, herbarium ADH 89033.

Groeiwijze: drie exemplaren verspreid groeiend.

Hoed: breed conisch tot bijna vlak met stomp bultje in het centrum, 1,5-1,8 cm diameter en 0,3-0,5 cm hoog, helder oker- tot isabelkleurig, lichtbeige opdrogend, hoedhuid korrelig (loep x8), iets vettig aanvoelend, doorschijnend gestreept tegen de rand, geen velumresten.

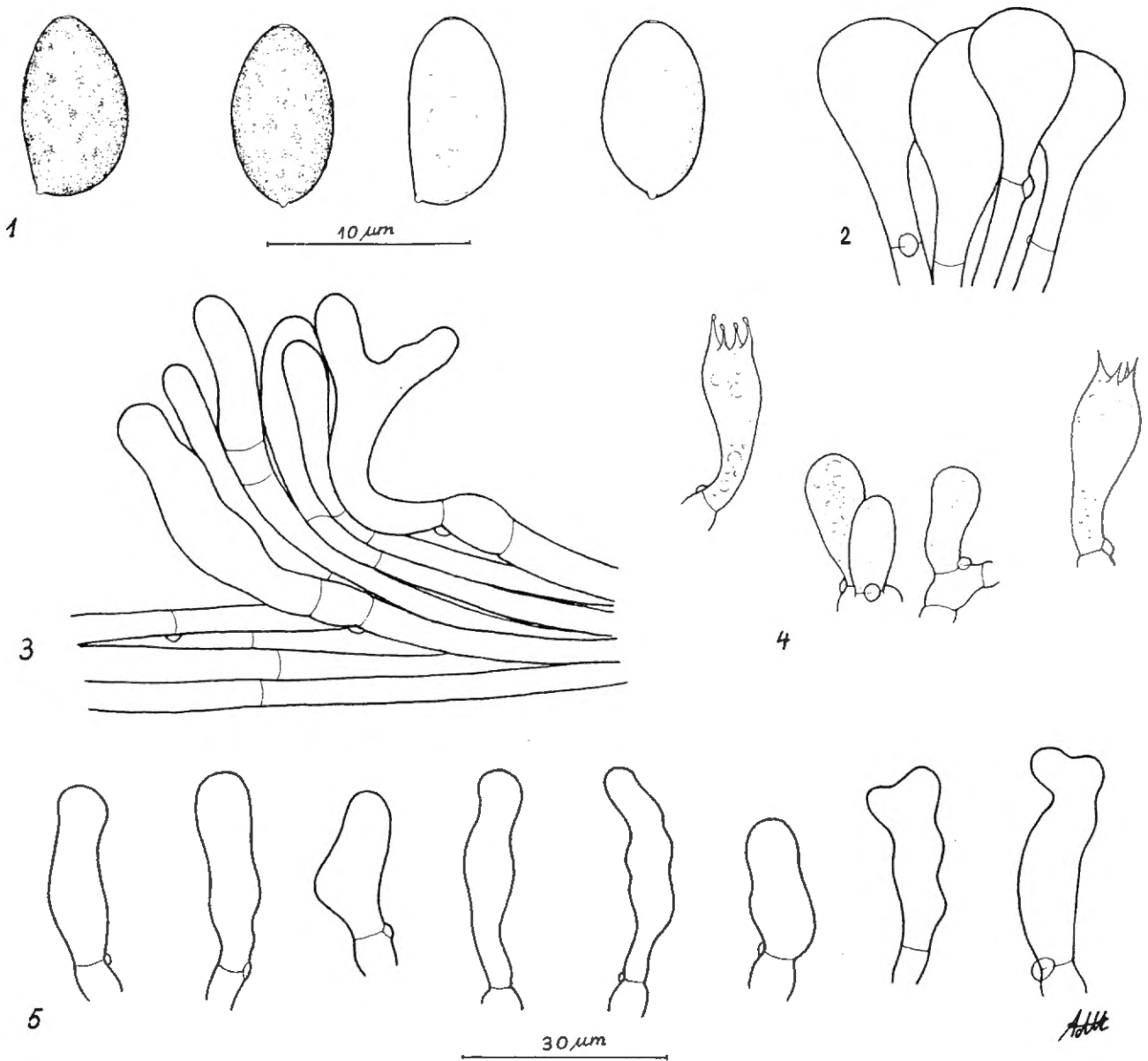
Plaatjes: tamelijk dicht tot bijna ver uiteen, smal aangehecht, weinig buikig, licht okerbruin bij rijpheid, rand bleek, iets gekarteld.

Steel: 5,5-6,5x0,2-0,3 cm, de basis iets verdikt tot 0,4 cm, recht, breekbaar, bijna wit tot licht strokleurig, bepoederd tot onder de helft, aan de basis met witte wollige myceliumdraden, geen velumresten.

Geur: weinig opvallend, iets zurig.

Smaak: niet waargenomen.

Sporen: kleur in massa niet waargenomen; (7,2)8,0-9,5(10,3)x(4,7)5,0-5,5 µm, elliptisch tot bijna amandelvormig in zijzicht, elliptisch tot smal eivormig in voorzicht, geel in water, geelbruin in ammoniak, niet dextrinoïde, perispore gemarmerd tot zeer fijn ruw, soms bijna wrattig, ornamentatie bij optische doorsnede soms in relief waarneembaar; tamelijk dikwandig, met kleine, zwak afgetekende kiemporie; inhoud één grote en enkele kleine oliedruppels.

Figuren:

1. Sporen (x3000)
2. Cellen van de hoedhuid (x1000)
3. Hyfen van de steelbekleding met bundel caulocystiden (x1000)
4. Basidiën in verschillend ontwikkelingsstadium (x1000)
5. Cheilocystiden (x1000)

Basidiën: 4-sporig, knotsvormig, bij sporulatie 25-30x8-10 µm, kleurloos en dunwandig, inhoud eerst korrelig later druppelvormig, met gesp aan de basis.

Cheilocystiden: (18)20-35(42)x5-10 µm, geheel de boord van de plaatjes bedekkend, cilindrisch, knotsvormig tot utriform, dikwijls wat golvend, met afgeronde soms verdikte, weinig of niet capitate top, soms vervormd en met uitstulpingen; kleurloos, dunwandig, geen zichtbare inhoud, met gesp aan de basis.

Pleurocystiden: ontbreken.

Caulocystiden: talrijk, verspreid over de ganze steel, in bundeltjes van 5-10 als eidelementen van parallelle steelhyfen; kleurloos en dunwandig, met ongeveer dezelfde vorm en afmetingen als de cheilocystiden, onderaan de steel grilliger van vorm en langer.

Trama: met duidelijk ontwikkeld mediostratum bestaande uit min of meer parallelle hyfen met brede, ovale tot worstvormige segmenten.

Hoedhuid: een aaneengesloten laag van ronde tot peervormige cellen, 10-20 μm diameter, met tamelijk lange versmalde basis, 5-10 μm lang en 3-5 μm breed; kleurloos tot blichtgeel (in ammoniak), dunwandig, gespen aan de basis.

Deze soort wordt aangegeven als zeldzaam (Arnolds, 1984).

Zij komt in onze aantekenlijst nog niet voor en ontbreekt ook bij Watling (1982).

Moser (1983) heeft de soort wel opgenomen maar maakt geen melding van de geornamenteerde sporen noch van de vorm van de cheilocystiden, zodat de determinatie ervan met dit werk bijna onmogelijk wordt.

De uitgebreide beschrijving van Kühner (1935), met zeer natuurgetrouwe tekeningen, is zoals steeds een voorbeeld, met een kwaliteit die door anderen, in recentere publicaties, slechts zelden wordt bereikt. Bij volgroeide exemplaren van deze soort is het velum volledig verdwenen. Hierdoor komt men met de sleutel van Kühner (1935) moeilijk tot het subgenus *Pholiotina*. Hij maakt hierin geen gebruik van de kenmerken van het trama en de vorm van de cheilocystiden.

In *Pholiotina* is bij Moser (1983) nog een soort met geornamenteerde sporen opgenomen. *Pholiotina subverrucispora* (Ves. & Watl.) Mos. Deze heeft een zilverwitte steel die soms een blauwe tint vertoont.

Hopelijk doet deze korte mededeling bij U de lust opkomen dit jaar ook eens deel te nemen aan onze studiedagen te Oostduinkerke. De uitgave 1989 was op mycologisch gebied zeer interessant en een topper wat sfeer en organisatie betrof.

Literatuur

- Arnolds, E. et al. (1984), Standaardlijst van de Nederlandse Macrofungi, Coolia deel 26 suppl.
- Kühner, R. (1935), Le Genre *Galera* (Fries) Quelet, Encyclopedie Mycologique VII,
- Moser, M. (1983), Die Röhrlinge und Blätterpilze, Kleine Kryptogamenflora, Band IIb/2, Basidiomyceten 2, Teil.
- Watling, R. (1982), Bolbitiaceae: *Agrocybe*, *Bolbitius* & *Conocybe*, British Fungus Flora 3,

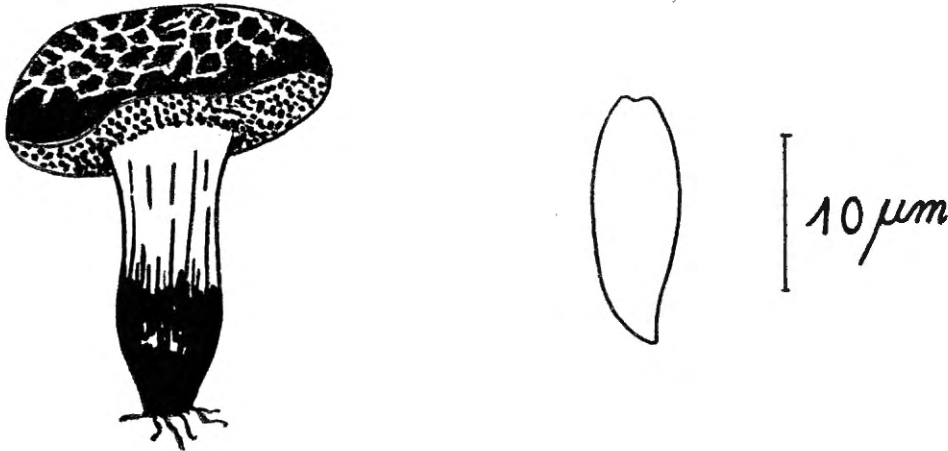
Verspreiding van de Sombere fluweelboleet
of *Xerocomus porosporus* Imler in de provincie Limburg na 1970.

L. Lenaerts

1. Inleiding

Tijdens een excursie van de Antwerpse Mycologische Kring op 1 oktober te Stevoort vonden we de Sombere fluweelboleet. Een drietal exemplaren groeiden aan de rand van het Sterrebos (IFBL/D6.55.41), onder een oude Haagbeuk (*Carpinus betulus* L.). *Xerocomus porosporus* werd in 1958 beschreven door Louis Imler, jarenlang de voorzitter van de Antwerpse Mycologische Kring (5).

Een zeldzame soort? Vier waarnemingen in oktober 1989 doen vermoeden dat deze paddestoel veel algemener is dan meestal wordt aangenomen. De verspreiding in de provincie Limburg wordt besproken.

Figuur 1
Sombere fluweelboleet of *Xerocomus porosporus* Imler.
Paddestoel en spore.

2. Korte beschrijving van de paddestoel

De fluwelige hoed met een diameter van 4-5(6,5) cm is grijsbruin tot olijfgroen, onregelmatig met vele barsten. Het vlees in de barsten en onder de hoedhuid is wit tot geelachtig. Het vlees wordt (traag) blauw bij druk. Er is geen opvallende geur. De poriën zijn vuilgeel. De buisjes lopen niet af langs de steel. De ongeveer 5 cm lange en 1-(2) cm dikke cilindrische steel is grijsbruin tot olijfgroen met een donkere tot zwarte steelbasis.

Door de sombere grauwe olijfgroene tinten, door de gebarsten hoedhuid met hoofdzakelijk wit vlees in de barsten en onder de hoedhuid en door de donkere steelbasis kan de soort reeds macroscopisch bijna met zekerheid worden gedetermineerd.

Rode tinten kunnen in geringe mate (op de steel) aanwezig zijn. Door het bekijken van de sporen onder de microscoop krijgen we volledige zekerheid. Het zijn (meestal) bleke tot olijfgroene langwerpige afgeknotte sporen van 12-15-17 x 3-4-5 μ m (zie figuur 1). De duidelijke afknotting van de sporen is niet aanwezig bij andere boleten

AMK Mededelingen

van het geslacht *Xerocomus* (8). Een kleine kiemporie is aanwezig (6). De sporenfiguur is olijfgroenbruin. Een grondige studie met gekleurde afbeeldingen van *Xerocomus porosporus* vinden we in de Bulletin trimestriël de la Société Mycologique de France (B.S.M.F.) (4), (5), (6), (7).

3. Verwante soorten

De Sombere fluweelboleet kan vooral verward worden met de Fluweelboleet (*Xerocomus subtomentosus*) en met de Roodstelige fluweelboleet (*Xerocomus chrysenteron*). In onderstaande tabel worden enkele belangrijke kenmerken met elkaar vergeleken.

Tabel.

Vergelijking van enkele macroscopische en microscopische kenmerken bij *Xerocomus porosporus* (Sombere fluweelboleet), *X. subtomentosus* (Fluweelboleet) en *X. chrysenteron* (Roodstelige fluweelboleet) (8).

	Sombere fluweelboleet	Fluweelboleet	Roodstelige fluweelboleet
	<i>Xerocomus porosporus</i>	<i>Xerocomus subtomentosus</i>	<i>Xerocomus chrysenteron</i>
hoed	grijsbruin tot olijfgroen veel barsten	bruin (tot olijfgroen) weinig barsten	bruin veel barsten
vlees (in de barsten en onder de hoedhuid)	wit tot geelachtig	wit tot geelachtig	rood tot paarsachtig
poriën	vuilgeel	goudgeel	bleekgeel tot vuilgeel
steel	grijsbruin tot olijfgroen (zwarte steelbasis)	(geel-)bruin	(geel-)bruin rood aangelopen
spore	afgeknot	niet afgeknot	niet afgeknot

P.S.: Bij *Xerocomus armeniacus* (niet in de tabel opgenomen) zijn er bij overlangse doorsnede van de steel, oranje stippen te zien in de basis. De hoed is abrikoos-oranjebruin (8).

4. Nieuwe vindplaatsen

Tijdens een korte middagwandeling in de Laambroeken te Zolder (IFBL/D6.37.11) op 5 oktober 1989 vond ik *Xerocomus porosporus* opnieuw, ditmaal naast een zandpad aan de rand van een weiland in de nabijheid van enkele oude Zomereiken (*Quercus robur* L.).

Daarna kon ik de soort nog inzamelen op 8 oktober 1989 in het Domein Hengelhoef (IFBL/D7.31.11) nabij oude Zomereiken aan de bosrand naast een asfaltweg en op 11 oktober 1989 in het Domein Masy (IFBL/D7.21.23) nabij loofbomen en -struiken [Amerikaanse eik (*Quercus rubra* L.), Lijsterbes (*Sorbus aucuparia* L.), Ruwe berk (*Betula pendula* Roth), Hazelaar (*Corylus avellana* L.)] ook aan de bosrand naast een verharde weg.

Het ging telkens om één of enkele exemplaren. De zwam kon gemakkelijk macroscopisch bepaald worden. De microscopie van de sporen bevestigde de juistheid van de determinatie.

5. Vroegere vindplaatsen (na 1970)

Volgens de gegevens van E.P. Landewald Janssen werd deze paddestoel nog gevonden in het Domein Nieuwenhoven (IFBL/E6.24.42) op 12 oktober 1975, te Bevingen-Sint-Truiden (Cicindria Straten) (IFBL/E6.44.14) op 6 oktober 1976 en te Heusden-Zolder (Berkenbos) (IFBL/D6.26.21), datum ongekend (ecologische gegevens ongekend).

André de Haan noteerde de soort in De Teut (Houthalen-Zonhoven) (IFBL/D6.38.14) op 7 november 1982 op zandgrond onder eik.

Jan Rammeloo kon in het herbarium van de Nationale Plantentuin van België te Meise geen stalen uit Limburg terugvinden.

6. Ecologie

De Standaardlijst van Nederlandse Macrofungi geeft als landschaps- of vegetatietype aan: lanen op matig vochtige tot droge (matig) kalkrijke of voedselrijke bodems (voornamelijk duinen, polders, Zuid-Limburg) en ook loofbossen (meest eik, es iep, els) op vochtig tot droog (matig) voedselrijk zand, lemig zand (binnenduinrand, polders, beekdalen) of ook op (matig) vochtige voedselrijke klei (voornamelijk langs de grote rivieren en in de polders).

Substraat: humus, humusrijke bodems.

Organismen: mycorrhizavormer op loofbomen en -struiken, houtige klimplanten.

Onze vindplaatsgegevens komen hier ongeveer mee overeen.

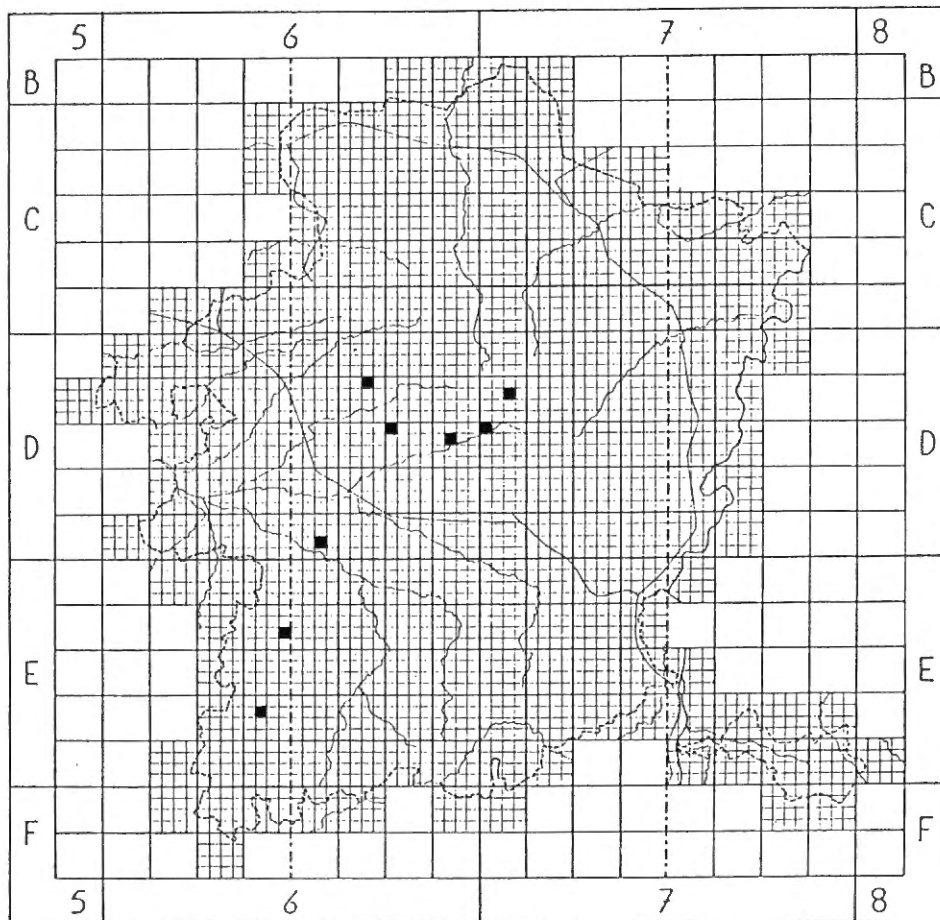
In het Sterrebos te Stevoort zijn we in het overgangsgedebied Kempen-Haspengouw. De humusrijke bodem in dit oude bos wisselt er van zand, over lemig zand naar leem.

In de vallei van de Laambeek bestaat de ondergrond uit lemig zand. De zanderige bodem is er aangerijkt door de lemige afzettingen van de Laambeek.

In het Domein Hengelhoef en in het Domein Masy is de zanderige bodem wat humusrijker geworden door de oude loofbomen.

Hoge eisen lijkt deze paddestoel nochtans niet te stellen aan zijn groeimilieu wanneer we kijken naar de huidige verspreidingskaart voor Limburg (figuur 2). De zwam werd immers gevonden in de meest uiteenlopende gebieden: op het Kempisch Plateau (Hengelhoef, Masy, De Teut), op het Zuidelijk Kempisch Zand (Laambroeken Zolder, Berkenbos Heusden-Zolder), in het overgangsgedebied Kempen-Haspengouw (Sterrebos Stevoort), in het zandleemgebied van Haspengouw (Nieuwenhoven) en ten slotte in het leemgebied van Haspengouw (Bevingen-Sint-Truiden).

Tijdstip: wanneer we de som maken van de voorhanden zijnde gegevens (ook buiten Limburg) komen we ongeveer tot 78 waarnemingen waarvan 1 in juni, 24 in juli, 36 in augustus, 11 in september, 4 in oktober en 2 in november. *Xerocomus porosporus* verschijnt dus vooral in juli en augustus en verschilt daarmee weinig van de andere boleten. Vijf van de zes vondsten in oktober-november zijn van 1989. Zou dit te maken hebben met de lange warme zomer en nazomer? Sommige jaren werd de boleet blijkbaar niet gevonden (bijvoorbeeld 1959, 1961, 1977, 1986 en 1988). Zou dit te maken hebben met een wat kortere fructificatieperiode dan de andere boleten zodat de kansen om de paddestoel te vinden iets geringer zijn?

Figuur 2

Verspreiding van Xerocomus porosporus Imler in de provincie Limburg volgens IFBL-coördinaten (vondsten na 1970).

7. Een zeldzame soort?

De Standaardlijst van Nederlandse Macrofungi van Eef Arnolds (1) noemt de soort vrij zeldzaam. Dit betekent dat ze na 1950 in 16 tot 50 van de ± 1700 uurhokken van Nederland werd waargenomen (een uurhok is 5x5 km). In de Clé de Détermination Macroscopique des Champignons Supérieurs des Régions du Nord de la France van Régis Courtecuisse (3) staat de *Xerocomus porosporus* vermeld als zeer zeldzaam. In het boek *The Mushrooms and Toadstools of Britain and North-western Europe* van

AMK Mededelingen

Marcel Bon (2) wordt zij dan weer vrij algemeen genoemd (*). De gebruikte schaal wordt niet vermeld in beide laatste boeken. De sterk wisselende zeldzaamheidsaanduidingen doen vermoeden dat de soort onvoldoende gekend is.

André de Haan bezorgde mij een lijstje met twaalf vindplaatsen sinds 1976 waarvan drie in het Groothertogdom Luxemburg, twee in Duitsland, vier rond Antwerpen, twee rond Brussel en één in Limburg.

Frans Dielen gaf mij een lijstje met achttien vindplaatsen sinds 1974 waarvan zes in Duitsland, zes rond Antwerpen, twee rond Brussel, twee in Zuid-België, één aan de Belgische Kust en één in Limburg.

In de artikels van Louis Imler (4),(5),(6),(7) worden tussen 1954 en eind 1963 een zevental vindplaatsen in of rond Antwerpen beschreven, een drietal rond Brussel en één in Spa (provincie Luik).

Ik heb de paddestoel dit jaar pas goed leren kennen op 1 oktober met de AMK. Aandachtig bekijken van de boleten in oktober leverde onmiddellijk nog drie waarnemingen op (zie hoger). Ik denk dan ook dat de verspreidingskaart voor de provincie Limburg de volgende jaren nog aangevuld zal kunnen worden.

Voortgaande op de reeds beschikbare gegevens moet deze paddestoel (volgens de Nederlandse schaal) als "vrij algemeen" worden beschouwd. Acht vindplaatsen op ± 200 IFBL-uurhokken van 4x4 km voor Limburg na 1970 komen minstens overeen met een 50-tal vindplaatsen op ± 1700 Nederlandse uurhokken van 5x5 km na 1950.

Ik dank Frans Dielen, Jan Rammeloo en André de Haan voor de verstrekte informatie.

Bibliografie

1. Arnolds E. (1984), Standaardlijst van Nederlandse Macrofungi, Uitgave van de Nederlandse Mycologische Vereniging in Coolia Deel 26, supplement.
2. Bon M. (1987), The Mushrooms and Toadstools of Britain and North-western Europe, Uitgeverij Hodder & Stoughton, London, England.
3. Courtecuisse R. (1986), Clé de Détermination Macroscopique des Champignons Supérieurs des Régions du Nord de la France, Uitgave van de Société Mycologique du Nord, Roubaix, Frankrijk.
4. Imler L. (1955), Notes Critiques II, Spores de Bolet à pore germinatif in B.S.M.F. tome LXXI, p. 21.
5. Imler L. (1958), Notes Critiques 22, Encore les spores de Bolets munies d'un pore, Xerocomus porosporus nov. sp. in B.S.M.F. tome LXXIV, p. 96.
6. Imler L. (1959), Notes critiques 30, Les spores de Xerocomus porosporus in B.S.M.F. tome LXXV, p. 405.
7. Imler L. (1964), Xerocomus porosporus in B.S.M.F. suppl. au tome LXXX.
8. Moser M. (1978), Die Röhrlinge und Blätterpilze, 4, völlig überarbeitete Auflage, Kleine Kryptogamenflora, Band II b/2, Gustav Fisher Verlag, Stuttgart, Duitsland.
9. Schavey J. (1987), Mededelingen van de Antwerpse Mycologische Kring, Cursus Praktische Mycologie (deel 7), Hoofdstuk 16, Boleten, 21 april 1987.

(*) "Notes on frequency refer tot the species' incidence in Britain and Ireland." In de tekst noemt Marcel Bon de paddestoel *fairly common* = tamelijk of vrij algemeen. Onmiddellijk erachter zet hij echter E₁ = *distinctly rare*. De E-symbolen hebben betrekking op de verspreiding "beyond the Channel". Moet E₁ niet E₃ zijn?

In de Franse versie van het boek Champignons d'Europe occidentale van Marcel Bon wordt de soort aangeduid als PC(Fn-B) wat wil zeggen vrij zeldzaam in Noord Frankrijk en (franstalig) België.

Over enkele opmerkelijke korstzwammen van Fort VII te Wilrijk H. De Meulder

Summary

A few remarkable corticeaceous fungi, recently found in the nature reserve of fortress VII at Wilrijk (Antwerp), are discussed;

Scytinostroma hemidichophyticum Pouzar with dendrohyphoidal skeletal hyphae; *Hyphoderma orphanellum* (Boud. & Galz.) Donk with encrusted cystidia and encrusted hyphal tips and *Hyphodermella corrugata* (Fr.) Erikss. & Ryv. with bundles of encrusted cystidioidal hyphae.

Van Fort VII te Wilrijk-Antwerpen, met een totale oppervlakte van 33 ha, werden in 1985 16 ha (onlangs uitgebreid met enkele ha) voorbehouden als natuurreservaat. Het domein staat onder bescherming van de Koninklijke Vereniging voor Vogel- en Natuurstudie "De Wielewaal" en wordt beheerd door de plaatselijke afdeling Antwerpen-Zuid (zie ook AMK Mededelingen 86.4 : 103-107).

De mycologische rijkdom van het gebied resulteerde, na een onderzoek van 8 jaar, in een totaal van meer dan 600 soorten. Gezien de beperkte oppervlakte van het terrein, waaronder een omheininggracht, is dit aantal, niet alleen kwantitatief maar ook kwalitatief vrij positief te noemen.

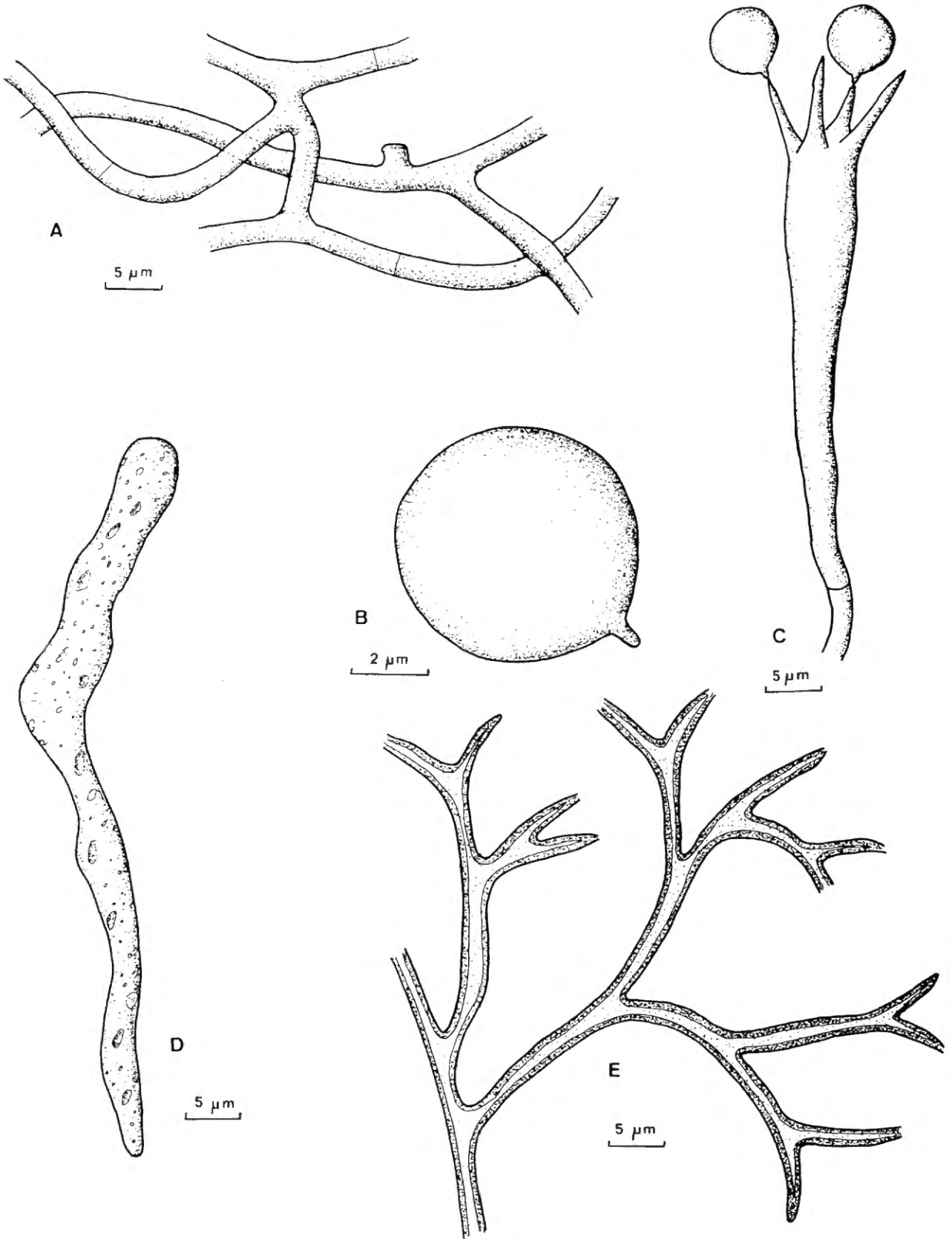
Vermelden we slechts enkele opmerkelijke soorten die er gevonden werden en nagenoeg ieder jaar terug voorkomen: *Mitrophora semilibera*, *Verpa conica*, *Helvella queletii*, *Octospora wrightii* (1^e vondst voor België), *Xylaria oxyacanthae* (1^e vondst voor België, zie AMK Mededelingen 84.2 : 33-35), *Macrotyphula juncea* (zeer veel), *Hydnellum ferrugineum*, *Sarcodon fennicum*, *Boletus luridus*, *Boletus radicans*, *Amanita gemmata*, *Calocybe gambosa*, *Entoloma clypeatum* (sommige jaren massaal), *Omphalina demissa*, *Psathyrella multipedata* (vrij veel), *Inocybe agardhii*, *Calvatia utriformis*...

Door de aanwezigheid van vrij veel dood hout in verschillende stadia van ontwikkeling, wat een belangrijke functie betekent voor het ecosysteem, krijgen hier vele saprofieten een kans om er zich te vestigen. De Aphylophorales en heel wat Ascomycetes zijn er dan ook sterk vertegenwoordigd.

De soorten die in deze bijdrage worden besproken werden gevonden op 10 januari 1990 in een spontaan opgegroeid loofbos van circa 20 jaar oud met een oppervlakte van ongeveer 2 ha, I.F.B.L. C4.46.11.

Het bomenbestand bestaat er voornamelijk uit Wilgsoorten, maar ook Meidoorn en Berk zijn er aanwezig. De bodem is een humeuze zandgrond, gemengd met glauconietzand en subfossiele schelpenresten. Verspreidliggende takken en boomstammen geven het terrein een chaotisch uiterlijk, maar zijn ecologisch en vooral mycologisch zeer interessant en waardevol.

Het vrij zachte winterweer (+8° C) met in de voorbije dagen af en toe wat regen gaf goede perspectieven om naar houtbewoners te gaan zoeken.

Scytinostroma hemidichophticum Pouzar

A = hyfen, B = spore, C = basidië, D = gloeocystide, E = skelethyfe

In hetzelfde bestand werden, naast de beschreven taxa, onder andere volgende soorten aangetroffen: *Gleocystidiellum porosum*, *Megalocystidium lactescens*, *Hypochnicium geogenium* en andere *Corticaceae*. Verder ook nog enkele "echte" paddestoelen zoals *Pholiota oedipus*, *Psathyrella multipedata*, *Merismodes anomalus*, *Flammulina velutipes* en andere. Op een dode wilgetak werd *Cryptodiaporthe salicina* gevonden en op een tak van Meidoorn groeide de bitunicate *Lophiostoma caespitosum*.

De exsiccata van de gevonden soorten werden ter beschikking gesteld van de Nationale Plantentuin te Meise.

Met dank aan J. Rammeloo en J. Schavey voor de bereidwillige hulp bij het onderzoekswerk.

Scytinostroma hemidichophyticum Pouzar

Macroscopische beschrijving

Vruchtlichamen: volledig resupinaat, in jonge toestand vertonen ze ronde tot ellipsvormige vlekken, vast aan het substraat gehecht; hymenium vliesachtig tot iets wasachtig, glad, crème-kleurig, naar de rand toe verblekend, tot wit uitlopend, duidelijk afgelijnd, later vervloeiend; vormt op de onderkant van dikke, liggende takken en boomstammen grote plakken van enkele dm tot meer dan 1 m lang, met een ongelijke dikte van 0,5-2 (2,5) mm, okerkleurig met een rose schijn, bedekt met heel fijne druppeltjes, waarbij de kleur na afwrijven van deze waas donkerder wordt; consistentie, vers: taai en lederachtig, droog: hard en gemakkelijk breekbaar, licht oker; bij oudere vruchtlichamen is op de breuklijn de jaarlijks vernieuwde gelaagdheid van het hymenium duidelijk door een donkere lijn begrensd (5-6 lagen), de geur van motteballen (naftaleen) is alleen in verse toestand duidelijk en opvallend waar te nemen nadat men de vruchtlichamen enige tijd in een gesloten doos heeft bewaard; geen smaak.

Microscopische beschrijving

Hyfensysteem: dimitisch.

Generatieve hyfen: vertakt, hyalien, 1,5-2,5 μm in diameter, dunwandig, septen zeer spaarzaam en onopvallend aanwezig, zonder gespen.

Skelethyfen: dendroïd, dextrinoïde reactie met Melzer's reagens, cyanofiel in katoenblauw, 1-2 (-3) μm in diameter, dikwandig, meestal in het dichte weefsel van het subhymenium te vinden, 2-3 maal vertakt, met spitstoelopende uiteinden die zich geweivormig projecteren in het hymenium.

Basidiën: lang en smal, 40-60 x 5-6 μm , 4 sterigmen tot 7 μm lang, geen gespen.

Cystiden: niet waargenomen.

Gleocystiden: verspreid in het subhymenium, tot in het hymenium reikend, gegolfd, onregelmatig knotsvormig, tot 6 μm breed, inhoud met druppels, korrelig, positieve reactie met sulfovanilline.

Sporen: hyalien, globuleus tot subglobuleus, glad, met duidelijke apiculus, 5-6 μm in diameter, amyloïde reactie met Melzer's reagens.

Habitat en verspreiding

Habitat: saprofietisch op *Salix caprea* (Boswilg).

Scytinostroma hemidichophyticum vond ik voor het eerst in de lente van 1986 te Antwerpen, Linkeroever (det. I. Antonissen). Later werd ze meermaals genoteerd in Fort VII; ook in de Hobokense polder is het voorkomen ervan niet ongewoon.

Alle vondsten werden aangetroffen op *Salix caprea*.

Jülich (1984) vermeldt Tsjechoslovakije en de Duitse Bondsrepubliek als verspreidingsareaal.

In Nederland blijkt deze resupinaat zeer zeldzaam te zijn, althans volgens Arnold (1984), met slechts één vondst.

Op uitzondering van de eigen vondsten werd deze soort voor ons land nog niet gesignaleerd.

Opmerkingen

Goede kenmerken voor deze soort zijn vooral de ronde, gladde en amyloïde sporen met een duidelijke apiculus, het gelaagd hymenium en de projecterende, sterk vertakte skelethyfen. De geur is eveneens onmiskenbaar.

Scytinostroma portentosum (Berk. & Curt. apud Berk.) Donk is een nauwverwante soort waarvan alleen de skelethyfen niet of slechts eenmaal vertakt zijn. In dit verband zijn de microscopische tekeningen van Breitenbach (1986) en Jahn (1971) duidelijk verschillend van de gevonden soort.

Parmasto (1971) is echter van mening dat *S. hemidichophyticum* slechts een ontwikkelingsstadium is van *S. portentosum*.

Opmerkelijk is dat Jülich in zijn beschrijving geen gloeocystiden vermeldt en Rattan (1974) in zijn sleutel de soort afsplitst met "gloeocystidia absent".

Voor *S. portentosum* vermeldt Jahn wel en Breitenbach geen gloeocystiden, evenals Reid (1968) die het alleen heeft over basidiolen en "undulating bodies".

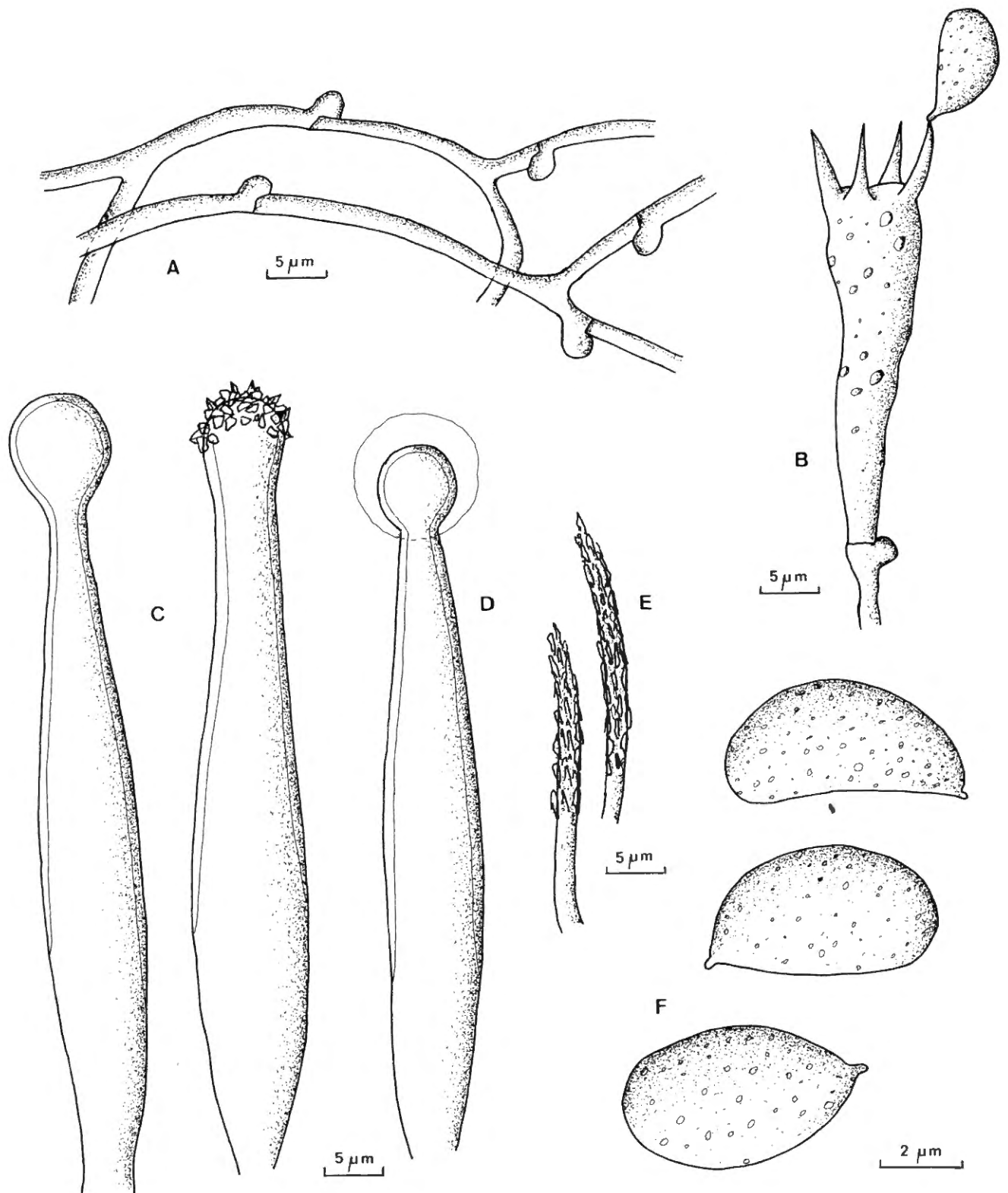
Hallenberg (1985), voor wie beide soorten eveneens synoniem zijn spreekt over subilate cystiden met schizopapillen en een geelachtige, olie-, harsachtige inhoud met sulfopositieve reactie. Voor Rastetter (1979) zijn er wel gloeocystiden aanwezig die voor beide soorten identiek zijn.

Tenslotte vermelden we nog Pouzar (1966) zelf die bij zijn eigen beschreven soort geen gloeocystiden heeft opgemerkt, maar die wel zouden voorkomen in een andere verwante soort, *S. duriusculum* (Berk & Br.) Donk.

Hyphoderma orphanellum (Bourd. & Galz.) Donk

Macroscopische beschrijving

Vruchtlichamen: volledig resupinaat, zeer dun, tot 50 µm dik, stevig aan het substraat gehecht, wit-grijsachtig, iets wasachtig, pilleus door de projecterende cystiden, rand dun uitlopend, consistentie vliesachtig, in droge toestand brokkelig, moeilijk van het substraat te verwijderen.

Hyphoderma orphanellum (Bourd. & Galz.) Donk

A = hyfe, B = basidië, C = cystide met en zonder incrustatie, D = cystide gezien onder de stereomicroscoop, E = geincrusteerde hyfentoppen, F = sporen

Microscopische beschrijving

Hyfensysteem: monomitisch.

Hyfen: dunwandig, hyalien, 2-2,5 μm in diameter, sterk vertakt, een dicht weefsel vormend, gespen aan alle septen.

Cystiden: *Leptocystiden* hyalien, projecterend boven het hymenium, kopvormig, basaal iets breder, 40-80 x 6-14 μm , nek 4-5 μm in diameter, de apicale kop van 7,5 μm is omringd door een refractieve, hyaliene bol die echter verdwijnt in het microscopisch preparaat, maar duidelijk zichtbaar is onder de stereomicroscop (x30 of x60), hierdoor gelijken zij op vele kleine uitstekende kliertjes met een glazen bolletje; *Hyphidia* hyalien, cilindrisch, bovenaan sterk met kristallen geïncrusteerd.

Basidiën: iets clavaat, 20-35 x 6-9 μm , 4 sterigmata 5-6 μm lang, basale gesp aanwezig, inhoud korrelig.

Sporen: elliptisch, glad, dunwandig, geen jodiumreactie met Melzer's reagens, 7-10 x 5-6 μm , inhoud met vele druppeltjes.

Habitat en verspreiding

Habitat: op liggende, dode takken van *Salix caprea* (Boswilg).

Jülich (1984) vermeldt deze soort als zeldzaam, onder andere in Frankrijk en Noorwegen.

Het beschreven materiaal van Eriksson en Ryvarden (1973-1987) komt uit Frankrijk; in Noorwegen werd de soort slechts éénmaal gevonden, op *Salix caprea* en in Frankrijk wordt naaldhout als substraat vermeld.

Voor Nederland wordt slechts één vondst opgegeven (Stalpers -exs. Baarn) en als zeer zeldzaam geacht (ZZZ) (Arnold 1984). Voor België werd de soort nog niet gesignaleerd.

Opmerkingen

Deze korstzwam heeft door zijn uiterlijk veel gelijkenis met vele gelijkaardige witte resupinaten. Dank zij de karakteristieke cystiden is ze echter onder de loep reeds goed te herkennen.

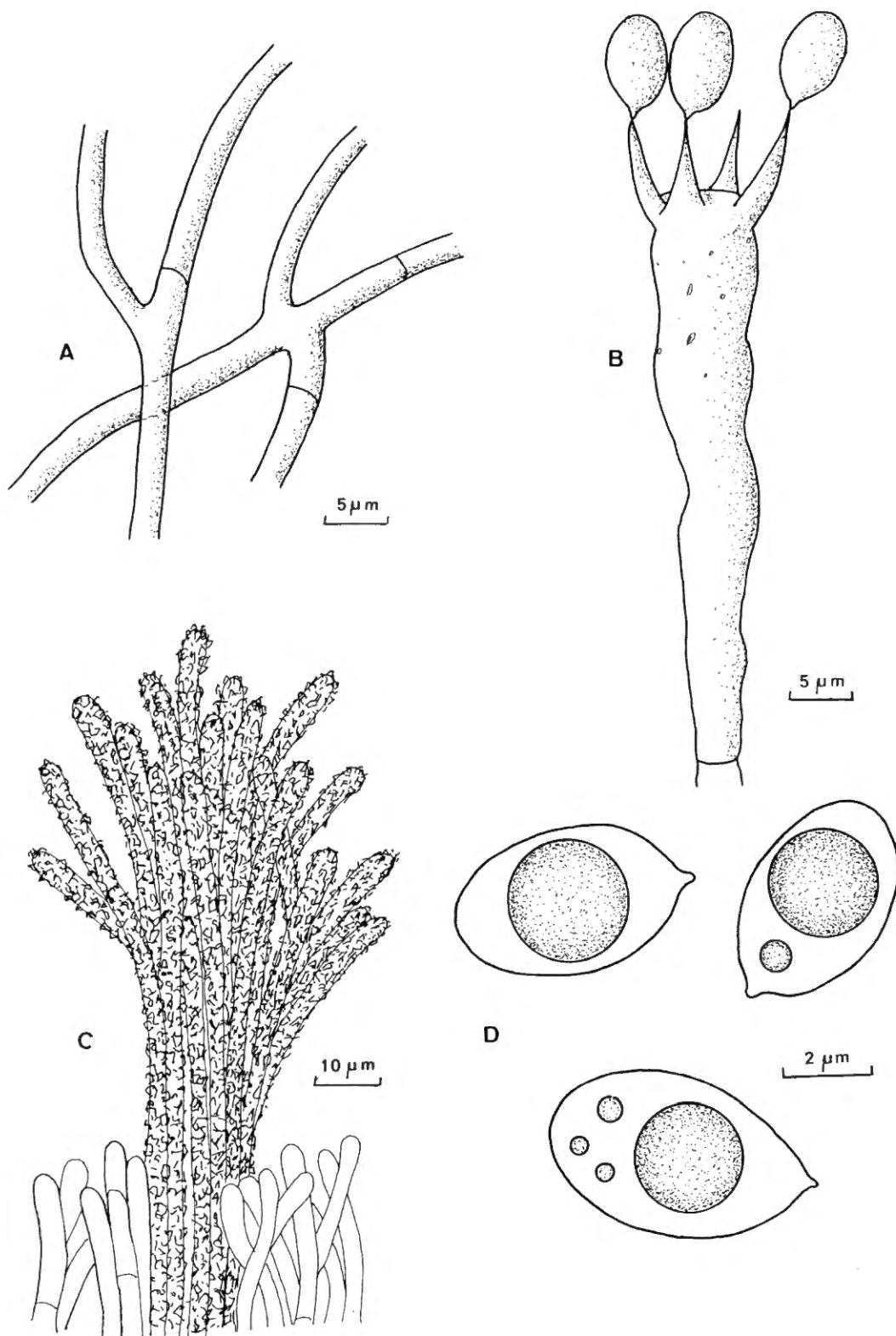
Microscopisch zijn de geïncrusteerde hyphidia eveneens een goed kenmerk en krijgt hierdoor, samen met de smalle hyfen en het dicht hyfenweefsel een speciale plaats in het geslacht (Erikss. & Ryv.).

Synoniem: *Peniophora orphanella* Bourd. & Galz.

Hyphodermella corrugata (Fr.) Erikss. & Ryv.

Macroscopische beschrijving

Vruchtlichamen: resupinaat, eng met het substraat vergroeid, jonge vruchtlichamen vertonen ronde, dunne vlekjes die later samenvloeien en dikker worden, rand fijnvezelig uitlopend, hymenium onregelmatig odontioïd met vezelige wimpertjes en korte spitse aculei, crème tot geelokerkleurig, in verse toestand iets wasachtig, vormt overtrekken op het substraat van enkele decimeter lang.

Hyphodermella corrugata (Fr.) Erikss. & Ryv.

A = hyfen, B = basidië, C = geïncrusteerde hyfenbundel, D = sporen

Microscopische beschrijving

Hyfensysteem: monomitisch.

Hyfen: dunwandig, 2-4 µm dik, zonder gespen.

Cystiden: geen; cystidioïde hyfen sterk geïncrusteerd, in het jonge weefsel los verspreid, bij oudere vruchtlichamen dichte hyfenbundels vormend, onderaan circa 15 µm dik, naar boventoe uitgespreid.

Basidiën: hyalien, breed elliptisch, dunwandig, 8-10 x 5-6 µm, lichte amyloïde reactie, met meestal 1 grote opale druppel van 4 µm, soms met 1 grote en 1 kleinere.

Habitat en verspreiding

Habitat: op de onderkant van een op de grond liggende, dode tak van *Salix caprea*.

Volgens Jülich (1984) is het verspreidingsareaal gelegen in Zweden, Denemarken, Spanje, Frankrijk en Noorwegen. Breitenbach (1986) vermeldt alleen Europa.

In Noord-Europa is het volgens Eriksson en Ryvarden (1973-1987) een zeer zeldzame soort. Ze werd enkele malen gevonden in Denemarken en eenmaal in Noorwegen-Blytt waar het typemateriaal vandaan komt. In Zweden werd ze nog niet gesignaleerd, maar voor Bourdot en Galzin is het in Centraal-Europa "le plus commun de nos odonticés".

In Nederland werd deze resupinaat nog niet gevonden, althans volgens Arnold (1984). Buiten de eigen waarnemingen is er voor ons land slechts één vondst bekend van H. Mervielde, 86-1034, De Haan 11-1986.

Volgens eigen waarnemingen blijkt deze soort niet ongewoon te zijn. In 1987 vond ik ze in het "Torfbroek" te Berg-Kampenhout en in de oude kleiputten van Niel (Antwerpen); later ook meermaals in de Hobokense polder.

Opmerkingen

Dankzij de penseelachtige, projecterende, geïncrusteerde cystidioïde hyfenbundels, is deze korstzwam met de loop te herkennen.

Het genus *Hyphoderma* dat nauw verwant is met de basidioniem *Grandinia corrugata* Fr., kon volgens Eriksson en Ryvarden, wegens de afwijkende basidiën, niet meer gehandhaafd blijven, zodat er een nieuw geslacht moest gecreëerd worden. Het genus *Hyphodermella* is volgens deze auteurs, in dit opzicht dan ook monotypisch.

Synoniemen: *Grandinia corrugata* Fr., *Odontia corrugata* (Fr.) Bourd. & Galz.

Literatuur

- Arnolds E., 1984, Standaardlijst van Nederlandse macrofungi.
- Bourdot H. en Galzin A., 1928, *Hyménomycetes de France*.
- Breitenbach J. en Kranzlin F., 1986, *Pilze der Schweiz*.
- Eriksson J. en Ryvarden L. e.a., 1973-1987, *The corticiaceae of North Europe*.
- Hallenberg N., 1985, *The Lachnoladiaceae and Coniophoraceae of North Europe*.
- Jahn H., 1971, *Stereoiden Pilze in Europa*, Westf. Pilzbr., 8:69-176.
- Jülich W., 1984, *Die Nichtblätterpilze, Gallertpilze und Bauchpilze*.
- Parmasto, 1971, *The Lachnoladiaceae of the Soviet Union*.
- Pouzar Z., 1966, *Scytinostroma hemidichophyticum*, *Ceská Mykologie* 20(4):217-220.
- Reid A., 1968, *Revue de Mycologie*, tome XXXIII, fasc.4:234-235.
- Rattan S., 1974, *Trans. Br. mycol. Soc.*, 63(1):1-12.
- Rastetter V., 1979, *Bull. Soc. Myc. Fr.*, t.95, fasc.1:8-9.

Boekennieuws

"Précis de Myconymie", Traduction des appellations grecques et latines des genres et des espèces en Mycologie door Paul Escallon.

Vele mycologen hebben moeilijkheden met de wetenschappelijke namen voornamelijk omdat zij de betekenis van de Latijnse of Griekse woorden niet kennen. De vertaling van deze woorden zal zeker helpen bij het begrijpen en onthouden van de wetenschappelijke namen. De auteur geeft voor ieder woord en de samenstellingen ervan de oorsprong en de diverse betekenissen. Hij benadrukt vooral de juiste schrijfwijze. "Het is niet nodig peren te kweken om 'pir(a)' te schrijven of een vuur te kunnen aansteken om 'pyr(os)' te begrijpen."

Het boek omvat 150 met de hand geschreven bladzijden met veel persoonlijke notities en bronvermeldingen.

J. Van Yper

Aanvraag tot medewerking

Wij ontvingen van Bernard Declercq volgende brief: "Ook vorig jaar was voor mij weer een erg vruchtbaar jaar wat het verzamelen van nieuwe ascomycetensoorten betreft. Vermits mijn verzameling aldus reeds de respectabele afmeting van meer dan 500 soorten bereikte, vond ik zo stilaan de tijd rijp om een en ander van mijn ervaringen op papier te zetten. Ik ben momenteel een artikel aan het voorbereiden in verband met het genus *Bertia*, en wou U daarom vragen volgende oproep in AMK Mededelingen te publiceren."

In verband met een studie naar de Belgische *Bertia*-soorten wordt iedere mycoloog die *Bertia moriformis* of iets gelijkaardigs verzamelde in België of Luxemburg vriendelijk verzocht dit mij rechtstreeks of via het Laboratorium voor Plantensystematiek van de Rijksuniversiteit Gent, Ledeganckstraat 33, 9000 Gent, te bezorgen. De exsiccata dienen onder andere te vermelden de vindplaats, het substraat, de vinddatum, de verzamelaar en eventueel het herbariumnummer. De exsiccata worden na onderzoek terugbezorgd.

Ook alle verzamelingen van aanverwante genera eveneens behorende tot de Nitschkiaceae zoals *Acanthonitschkia*, *Coronophora*, *Lasiosphaeropsis*, *Nitschkia* en *Rhagadostoma* worden met dank aanvaard.

Met hartelijke dank voor uw medewerking.

Bernard Declercq, Axelvaardeken 28, 9070 Wachtebeke, telefoon 091/45.03.56.

Nieuwtjes uit de recente tijdschriften

The Mycologist 3,1989

"Profiles on Fungi" bezorgt ons weer prachtige foto's en zeer goede beschrijvingen van *Gerronima marchantiae*, *Melanomphalia nigrescens*, *Hygrocybe marchi*, *Psilocybe* (= *Stropharia*) *squamosa*, *Lyophyllum favrei*, *Leptonia rosea*, *Pleurotus cornucopiae* en *Lentinus tigrinus*.

In de galerij van Britse mycologen worden J. Stevenson, Carleton Rea en C.E. Broome voorgesteld.

Min of meer medische problemen vinden wij terug in een artikel over radioactief caesium na Tchernobyl door G.T. Oolbekkink en T. Kuyper (blz. 3), over schimmelinfecties bij AIDS patienten (blz. 17), het vroegere gebruik van stuifzwammen als bloedstelpend middel (blz. 19) en over paddestoelenvergiftigingen (blz. 13).

Van D.W. Minter en B.C. Zhang is er een sleutel tot een elftal ondergrondse Ascomycetes met micro- en macrofoto's (blz. 61) en van Hjorstam een sleutel van de Europese Aphyllophorales met sulfovanilline positieve cystiden (blz. 108).

M. Lipson (blz. 123) beschrijft een zestal zwammen waar hij als architect mee geconfronteerd werd bij restauratiewerken aan het Londense Alexander Palace.

Verder zijn er nog korte stukjes over kweken van *Pleurotus* op katoenafval, roest als ingangspoort voor *Botrytis cinerea* infecties, honigbijen als verspreiders van roestsporen en over mycorhyzae.

Van P.D. Orton is er een revised checklist tot de Britse *Dermocybe* soorten (blz. 196). Verder zijn er nog mooie foto's in het Beginnelingenhoekje: *Pilobolus* sp., *Stilbella erythrocephala*, *Lasiobolus ciliaris*, *Poronia punctata*, *Stropharia semiglobata*, *Coprinus narcoticus*, *Hygrocybe coccinea*, *Nolanea sericea*, *Panaeolus foenisecii*, *Coprinus plicatilis*, *Clavulinopsis corniculata*, *Tarzetta cupularis*, *Lycoperdon pyriforme*, *L. perlatum*, *L. lividum*, *Bovista nigrescens*, *Calvatia excipuliformis* en *Langermania gigantea*.

Coolia 32, 1989

De soort omgrenzing van *Helvella lacunosa* wordt kritisch bekeken door J. Haffner (blz. 2).

A.F.M. Reynders bespreekt de vondst van de zeldzame *Cortinarius inamoenus* (blz. 6 met tekeningen) en van J. Geesink is er een stukje over *Trechispora focata* (blz. 8 met microtekeningen).

Een speciale vondst is die van *Erinella aeruginosa*, een ascomycete die zoals *Chlorosplenium* het geïnfecteerde hout groen doet verkleuren (blz. 21 met microtekeningen).

Een zeer bijzondere hertezwam wordt voorgesteld door Vellinga et al. (blz. 239) waarbij aarzelend de naam van de Zuid-amerikaanse *Pluteus spgazzinianus* wordt voorgesteld.

Verder zijn er nog artikels gewijd aan *Merismodes anomalus* (blz. 26), *Russula aerina* (blz. 41) en *Lactarius fluens* (blz. 49), alle met tekeningen.

L. Jalink beschrijft het weervinden, na 20 jaar, van *Disciseda candida* en *D. bovista*, twee gasteromyceten waarvan men dacht dat ze in Nederland waren uitgestorven (blz. 55 met tekeningen).

AMK Mededelingen

Lepiota ventriospora en de variëteit *fulva* worden beschreven en getekend door Kelderman (blz. 67 met tekeningen).

Verder zijn er nog verslagen van werkweken en uitstappen, een oecologische statistiek van de Nederlandse macrofungi en van W. Gams een recensie van enkele mycologische boeken en lexica.

Documents mycologiques Tome XIX Fascicules 73-76 (1988-1989)

Fascicule 73:

Ben nummer volledig gewijd aan het geslacht *Cortinarius*. Naast een verslag van de "Journées européennes du Cortinaire" waar onder andere Azema het verschil verduidelijkt tussen *Cortinarius speciosissimus* en *C. orelannoides*, en over orelannine, vinden wij nog foto's over Belgische *Cortinari* door K. Soop, aanvullingen op het werk van Kühner en Romagnesi, en een nieuwe species door Henry, en Henry & Chevassut.

Fascicule 74:

Kühner beschrijft 47 nieuwe *Inocybe*'s uit de Franse alpine zone (blz. 1) terwijl Courtecuisse (blz. 29) een reeks korte beschrijvingen met microtekeningen weergeeft van ascomyceten en Corticiaceae gevonden tijdens voorjaarsexcursies.

R. Karcher beschrijft *Amanitopsis vaginata* var. *elongata* var. nov. (blz. 53) en verder is er nog een technische fiche van *Faerberia* (= *Geopetalum*) *carbonaria* met micro- en macrotekeningen en een verslag over de vondsten van een duinenstage.

Fascicule 75:

Courtecuisse (blz. 1) behandelt hier enkele vondsten van deze stage *Ascobolus epimyces*, *Phlebiella subnitens*, *Resinicium bicolor*, *Leucoagaricus melanotrichus* var. *fuligineobrunneus* forma *citrifolius*, alle met microtekeningen.

Heyderia cuculata (= *abietis*) en *Episclerotium sclerotipes* worden onder de loep genomen door Laval (blz. 9) met microtekeningen en electronen-microscopische foto's.

Ben 28-tal *Agaricales* uit de Cévennen en de Languedoc worden nader bekeken door M. Bon en G. Chevassut (blz. 25) met microtekeningen en een mooie kleurplaat van mediterrane *Hygrophoren*.

Fascicule 76:

In een artikel gewijd aan de Franse *Gasteromycetes* bespreekt J. Morand (blz. 1) *Tulostoma*, *Battarea* en *Queletia*, met een sleutel tot de *Tulostoma*'s, micro- en macrotekeningen en verspreidingskaarten.

Voor de *Inocybe*-liefhebbers is er een facsimile reproductie uit de *Catalogue des Agaricales de la zone alpine du Parc National de la Vanoise* van Kühner en Lamoure (blz. 31).

M. Bon et al. beschrijven verder nog *Lepiota lilacina* var. *pallida* var. nov. en *Lepiota clypeolarioides* var. *armillata* var. nov. (blz. 71).

Verspreid over de laatste drie fascicules is er nog een bijdrage tot de *Flore Mycologique du Littoral* van M. Bon met foto's van *Psathyrella amnophylla*, *Hohenbuehelia culminicola*, *Leucoagaricus littoralis*, *Omphalia lilacinivcolor*, *Agaricus devoniensis*, *A. koelerionensis*, *A. menieri* en *A. porphirizon*.

K. Van de Put

(vervolg van blz. 90.02.23)

Ook het contact dat hij reeds op zeer jeugdige leeftijd met vooral Franse mycologische grootheden aandurfde zette hem op weg naar een diepgaander mycologisch inzicht.

Wetende dat een volwaardige mycologische studie zonder microscoop niet mogelijk was deed hem besluiten een microscoop aan te schaffen. Dit hielp hem met reuzenschreden vooruit en dra was hij de grote specialist niet alleen in het Antwerpse maar ook ver daarbuiten.

In 1927 werd hij lid van de Franse mycologische vereniging en weldra volgde een reeks van artikelen, wetenschappelijke beschrijvingen en kritische nota's in het Franse mycologische tijdschrift en in wetenschappelijke tijdschriften van bij ons. Verschillende paddestoelen dragen zijn auteursnaam.

Kontakt en bekendheid kon niet uitblijven. De grote mycologische "Meesters" zoals hij ze noemde werden zijn beste vrienden. Hij ontmoette ze op de mycologische congressen die hij geregeld bijwoonde. Weldra werd hij hun evenwaardige gesprekspartner.

Louis Imler was een autodidakt. Als ambtenaar bij de stad Antwerpen beeindigde hij zijn loopbaan in het stedelijk slachthuis waar hij als uitstekend microscopist betrokken was bij de vleeskeuring.

Reeds als jong mycoloog zorgde hij voor een verzameling didactisch mycologisch materiaal voor de Antwerpse botanische tuin.

In het Antwerpse bouwde hij een schare vrienden rond zich die later in 1946 de basis zouden vormen voor de Antwerpse Mycologische Kring waarvan hij 40 jaar het voorzitterschap waarnam.

Buiten zijn mycologische kennis is hij niet alleen een fijne en innemende karaktervolle man die houdt van muziek, literatuur en gastronomie, maar vooral is hij een begaafd kunstenaar. Zijn mycologische documenten zijn pareltjes van perfectie. Bewijs daarvan is zeker de uitgave *Icones Mycologicae* door de Nationale Plantentuin te Meise waar hij op dit ogenblik nog steeds met hart en ziel aan werkt. De grote Franse mycologen E.J. Gilbert en H. Romagnesi deden beroep op de talenten van Louis Imler om in hun meesterwerken de microscopische sporetekeningen te verzorgen.

Op vele manieren heeft Louis Imler gedurende zijn mycologische loopbaan belangstelling gewekt voor de mycologische wetenschap. Meer dan 50 jaar geleden startte hij met een paddestoelententoonstelling in het Peerdsbos te Brasschaat, later gevolgd door een tweede tentoonstelling in het Instituut voor Tropische Geneeskunde te Antwerpen.

Hij was de auteur van talrijke voordrachten, eerst in het Antwerps Genootschap voor Micrografie, later in de Antwerpse Mycologische Kring. Ook hield hij talrijke publieke voordrachten in de Keurvelszaal van de Antwerpse Zoo. Wat een inzet en inspanning moet dit allemaal gekost hebben.

Van treurige momenten werd het echtpaar Imler ook niet gespaard. Het verlies van hun twee oudste zonen op volwassen leeftijd is toch het meest dramatische wat een gezin kan meemaken. Ook het vertrek van hun dochter naar Amerika was voorzeker niet de opwekkende gebeurtenis. Gelukkig was er nog hun jongste zoon die hun heel wat gelukkige momenten zou bezorgen.

AMK Mededelingen

Meer dan ooit danken wij onze oud voorzitter voor de onschatbare kennis die hij ons met zoveel gulheid en geduld heeft meegegeven. Zijn voorbeeld indachtig zullen we ons best doen om zijn mycologische visie te benaderen.

Bij het ingaan van zijn tiende decenium van zijn leven wensen wij hem van harte dat hij ook dit decenium in de beste gezondheid afmaakt.

Tot slot willen we ook zijn kranige echtgenote danken die hem in al die jaren met zoveel begrip en liefde heeft bijgestaan.

Vergaderingen

dinsdag 10 april	Dia's van paddestoelen.	<i>J. Van de Meerssche</i>
dinsdag 24 april	Enkele Hertezwammen van 1989.	<i>E. Vandeven</i>
dinsdag 8 mei	Schimmels in ons leefmilieu.	<i>P. De Vooght</i>
dinsdag 22 mei	Het geslacht <i>Conocybe</i> .	<i>A. de Haan</i>
dinsdag 12 juni	Onze <i>Lycoperdons</i> .	<i>K. Van de Put</i>
dinsdag 26 juni	Paddestoelen en natuurbehoud.	<i>F. Dielen</i>

Publieke voordracht in de Zoo

Op dinsdag 27 maart 1990 richt onze vereniging een publieke voordracht in die zal plaats vinden in de Keurvelszaal van de Antwerpse Zoo (ingang links naast de Koningin Elisabethzaal op het Koningin Astridplein). B. Buyck zal spreken over de evolutie van de paddestoelen. Wij verwachten alle leden en sympathisanten. Door uw aanwezigheid kunt U mede de belangrijke schakel onderschrijven die de mycologie in de natuurwetenschappen inneemt.

Nationale Tentoonstelling Voorjaarspaddestoelen in de Plantentuin van de R.U.G., Ledeganckstraat 35, Gent op 12 en 13 mei 1990 (9-17 uur)

Op zaterdag 12 mei worden alle AMK-leden verwacht te Gent, liefst mét paddestoelen, zwammen, schimmels ter aanvulling van de tentoonstelling! Die vondsten moeten afzonderlijk gehouden worden en elk een etiket krijgen waarop aanbinger, vindplaats, standplaatsgegevens en datum vermeld worden. Dit zal toelaten de lijst van de voorjaarszwammen weer aan te vullen met (nieuwe) vindplaatsen.

Er zullen ook enkele in het Laboratorium lopende onderzoeken getoond worden. Er is gelegenheid om de plantentuin en vooral de serres te bezoeken, die vrij toegankelijk zullen zijn, ook tijdens de middag.

In de namiddag zullen een reeks voordrachten gehouden worden naar aanleiding van de (ongeveer) 10-jarige activiteit van de Oost Vlaamse Mycologische Werkgroep:

1. 10 jaar Mycologische Werkgroep. *P. Van der Veken*
2. Paddestoelgiften en -vergiftigingen. *P. Van den Heede*
3. Het ascomycetengenus *Bertia*. *B. Declercq*
4. Nieuwe vondsten van Heterobasidiomyceten. *H. Mervielde*
5. *Russula*-studie in België en Centraal Afrika. *B. Buyck*

Op zondag 13 mei blijft de tentoonstelling geopend, verdere aanbreng van materiaal blijft wenselijk.

AMK Mededelingen

---

zondag 8 juli "Vrieselhof" Oelegem, bijeenkomst op de parking van het Vrieselhof. Bereikbaar via E34 uitrit 19, afslaan naar links tot het rondpunt van Oelegem, daar naar rechts en nogmaals naar rechts. Het Vrieselhof ligt op een paar honderd meter verder op de weg Oelegem-Schilde of NMVB-bus 61. *E. Vermeiren*

Voorlopige lijst der najaarsexcursies

zondag 22 juli	Park van Schilde & Belle Vuedreef.	<i>J. Schavey</i>
zondag 29 juli	Verkenning van wandeling in de Ardennen, informatie bij	<i>G. Lejeune</i>
zondag 5 augustus	Arendonk.	<i>J. Van Yper</i>
zondag 12 augustus	Buggenhout "Buggenhoutbos".	<i>E. Vandeven</i>
zondag 19 augustus	Schoten "De Zeurt".	<i>G. Lejeune</i>
zaterdag 25 augustus	Zolder "Terlamen" & "Galgenberg".	<i>L. Lenaerts</i>
zondag 2 september	Maria-ter-Heide Antitankkanaal & De Mick.	<i>G. Lejeune</i>
zaterdag 8 september tot	Werkweek in de Eifel.	
zaterdag 15 september		<i>F. Dielen</i>
zondag 9 september	Park van Brasschaat.	<i>G. Lejeune</i>
zondag 16 september	Poederlee.	<i>J. Van Yper</i>
zondag 23 september	Hofstade "Rijksdomein" & Berg "Steentjesbos".	<i>W. Van de Put</i>
zaterdag 29 september en	Paddestoelententoonstelling in "Rivierenhof" te Deurne	
zondag 30 september		
zondag 7 oktober	Melsbroek "Floordambos".	<i>E. Vandeven</i>
zondag 14 oktober	St. Truiden "Nieuwenhoven" & Stevoort "Sterrebos".	<i>L. Lenaerts</i>
zaterdag 20 oktober en	Paddestoelententoonstelling in "Peerdsbos" te Bras-	
zondag 21 oktober	schaat.	
zaterdag 27 oktober	Veerse Meer (NL) met Nederlandse Mycologische Vereniging.	
zondag 28 oktober	Gooreind.	<i>A. de Haan</i>
donderdag 1 november tot	Weekend aan de Kust.	
zondag 4 november		<i>P. Van der Veken</i>
zondag 11 november	Lichtaart "Snepkensvijver" & "Hoge Rielen".	<i>F. Heylen & E. Vandeven</i>
zaterdag 17 november	Zoersel.	<i>H. De Meulder</i>

Wie vergeten is zijn lidgeld ten bedrage van F 350 te betalen zal in dit nummer een overschrijvingsformulier vinden. Gelieve tijdig te betalen zoniet kunnen wij U Sterbeeckia niet toezenden.

Buitenlandse leden worden verzocht BEF 400 (het lidgeld inclusief hogere verzendingskosten) te betalen op de postrekening nummer 000-1415744-29 ten name van de Antwerpse Mycologische Kring vzw. te Antwerpen.

Met dank bij voorbaat.

AMK Mededelingen

Studieweekend in de Limburgse Kalkstreek

Het studieweekend in de Limburgse Kalkstreek gaat door van **vrijdagavond 27 april tot maandag 30 april 1990**. Het verblijf is geregeld in het Hotel Lika, Pauwengracht 2 te Eisden-Maasmechelen. De prijzen, welke praktisch onveranderd zijn sinds het weekend in 1987 en meerdere informatie zullen medegedeeld worden tijdens de vergaderingen of zijn te bekomen bij de organisator L. Noten (tel. 011/62.12.62). Het programma is samengesteld met medewerking van L. Lenaerts en luidt als volgt:

- zaterdag 28 april   Samenkomst om 9u45 aan hotel Lika,
10 uur Hellingsbos te Elslo en omgeving.
- zondag 29 april   Kanne, St-Pietersberg,
samenkomst om 9u45 aan de kerk te Kanne.
- maandag 30 april   Samenkomst om 9u45 aan hotel Lika,
10 uur Savelsbos en omgeving.

Leden die voor een dag een uitstap willen meemaken kunnen de groep vervoegen op de plaats en het uur van samenkomst.

Inschrijving dient te geschieden door toezending **vóór 5 april 1990** van het inschrijvingsformulier aan L. Noten, Oude Watertorenstraat 17, 3590 Hamont.

Studieweek te Wallersheim

Zoals vorige jaren organiseert de Antwerpse Mycologische Kring een werkweek in de Duitse Eifel te Wallersheim. Dit gebied is vooral gekenmerkt door zijn vulkanische ondergrond en een rijke paddestoelenflora.

De werkweek gaat dit jaar door van **zaterdag 8 tot zaterdag 15 september**. Het verblijf is geregeld in "Gasthaus und Pension Spoo", auf den Schüpp 8 te Wallersheim. Meerdere informatie is te bekomen op de vergaderingen of bij de organisatoren, F. Dielen (tel. 03/353.16.21) en E. Vandeven (tel. 02/245.24.67).

Inschrijving dient te geschieden door toezending **vóór 30 april 1990** van het inschrijvingsformulier aan F. Dielen, Schawijkstraat 29, 2228 Ranst. De deelnemers worden verzocht op het formulier duidelijk het aantal dagen van hun verblijf te vermelden. Ingeval er meer inschrijvingen zijn dan beschikbare plaatsen in Gasthaus Spoo zal getracht worden logies vast te leggen in de onmiddellijke nabijheid. De organisatoren beslissen ter zake.

Leden die voor een dag een uitstap willen meemaken kunnen vooraf met de organisatoren afspreken of tijdens de studieweek telefonisch contact opnemen op het telefoonnummer 00-49-6558.267 van Gasthaus Spoo, liefst na 19 uur. Het vertrek ter plaatse is telkens voorzien om 9u30.

AMK Mededelingen

Hieronder de inschrijvingsformulieren voor de studieweekend en -week. Op beide locaties is een zaal voorzien voor microscopie. Het is derhalve aan te raden zijn microscoop mee te brengen om actief aan de avondactiviteiten te kunnen deelnemen. Voor beginners is dit bovendien de gelegenheid om meer ervaring op te doen.

Inschrijvingsformulier Limburgse Kalkstreek

(Formulier toe te zenden aan L, Noten vóór 5 april 1990)

Ondergetekende,   naam   .....

  adres   .....

  .....

  telefoon   .....

* wenst meer informatie over het studieweekend in de Limburgse Kalkstreek,

* wenst deel te nemen aan het studieweekend van 27 tot 30 april met ..... personen, zelf inbegrepen.

De kosten dienen ter plaatse geregeld te worden. Deelname geschiedt op eigen verantwoordelijkheid.

Datum: .....

Handtekening: .....

Inschrijvingsformulier Wallersheim

(Formulier toe te zenden aan F, Dielen vóór 30 april 1990)

Ondergetekende,   naam   .....

  adres   .....

  .....

  telefoon   .....

* wenst meer informatie over de studieweek te Wallersheim,

* wenst deel te nemen aan de studieweek van 8 tot en met 15 september 1990 met ..... personen, zelf inbegrepen.

* ..... aantal dagen, van ..... tot en met .....

De kosten zullen vooraf geregeld worden. Deelname geschiedt op eigen verantwoordelijkheid.

Datum: .....

Handtekening: .....